

Ortaokullarda Öğrenim Gören Kız Öğrencilerin Beden Eğitimi Ve Spor Dersine Karşı Tutumları (Erzurum İli Örneği)*

Mehmet Şirin GÜLER¹, Rüstem YILMAZ²

ÖZET

Amaç: Bu araştırma Erzurum ili Yakutiye ilçesinde ortaokulda öğrenim gören kız öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarını saptamak amacı ile yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmaya Erzurum Merkez Yakutiye İlçesinde bulunan ortaokullarda 5-6-7 ve 8. sınıflarda öğrenim gören toplam 413 kız öğrenci katılmıştır. Araştırmada Demirhan ve Altay (2001) tarafından geliştirilen, 12'si olumlu 12'si olumsuz olmak üzere toplam 24 maddeden oluşan Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Ayrıca örneklem grubuna 8 maddelik kişisel bilgi formu uygulanmıştır. Elde edilen veriler; SPSS 24.00 paket programı kullanılarak ortaya çıkarılmıştır. Verilerin analizinde bağımsız örneklem T testi, Levene F Testi sonucuna göre ($F= 29,170$, $p< 0,05$) Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) yerine ilişkisiz ölçümler için Kruskal Wallis H Testi yapılmış olup, Kruskal Wallis-H testi sonrası belirlenen anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U Testi yapılmıştır ve bu sonuçlar dikkate alınmıştır.

Bulgular ve Sonuç: Araştırma sonucunda öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik olumlu tutum sergiledikleri gözlemlenmiştir. Öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının; yaş, sınıf düzeyi, okul başarı puanı, spor salonu, anne öğrenim durumu, baba öğrenim durumu, ailede aktif spor yapan birinin olup olmadığı, aile gelir düzeyi değişkenleri açısından anlamlı farklılıklar gösterdiği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, Spor, Tutum, Kız öğrenciler.

ABSTRACT

Attitudes of Female Students in Secondary Schools Towards Physical Education And Sports (Erzurum Province Sample)

Purpose: This research was conducted with the aim of determining the attitudes of female students studying in secondary school in Yakutiye district of Erzurum province towards physical education and sports lessons.

Method: A total of 413 female students, 5th grade, 6th grade, 7th and 8th grade, studying at secondary schools in Erzurum Yakutiye District participated in the research. The Physical Education and Sports Attitude Scale, which was developed by Demirhan and Altay (2001), consisting of a total of 24 items, 12 positive and 12 negative, was used in the study. In addition, an 8-item personal information form was applied to the sample group. The obtained data were analyzed by using the SPSS 24.00 package program. Independent sample T-test and One-Way Analysis of Variance (ANOVA) were used in the analysis of the data. According to the Levene F Test result ($F= 29,170$, $p< 0.05$), Kruskal Wallis H Test was used for unrelated measurements instead of One-Way Analysis of Variance (ANOVA), and Mann Whitney U Test was performed to determine which groups caused the significant difference determined after Kruskal Wallis-H test and these results were taken into account.

* *Bu çalışma Doç. Dr. Mehmet Şirin Güler danışmanlığında Rüstem Yılmaz tarafından yazılan yüksek lisans tezinden esinlenilerek yaratılmıştır.

¹Kafkas Üniversitesi Sarıkamış Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kars/TÜRKİYE
mehmet0910@hotmail.com, ORCID: 0000-0001-6014-0636

²Kafkas Üniversitesi Sarıkamış Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kars/TÜRKİYE
rstmylmz25@hotmail.com, ORCID: 0000-0001-6911-8320

Results and Conclusion: As a conclusion of the research, it was observed that the students exhibited positive attitudes towards physical education and sports lessons. It has been determined that students' attitudes towards physical education and sports lessons show significant differences in terms of age, grade level, school success score, sports hall, their mother's and father's education status, whether there is someone actively doing sports in the family or not, and family income level variables.

Keywords: Physical Education, Sports, Attitude, Female students.

GİRİŞ

Toplumumuzda bireylerin yeteri kadar spor yapmaya önem göstermedikleri bilinmektedir. Bu durumun nedeninin ise yapılan çalışmalar doğrultusunda, küçük yaşlarda bireylerin katılmış olduğu beden eğitimi dersine karşı oluşturduğu olumsuz tutumların olduğu saptanmıştır. Bireyin küçük yaşlarda beden eğitimine karşı oluşturulan olumsuz tutumların, daha sonraki yaşantılarında da sürdürdükleri görülmüştür. Silverman ve Subramaniam (1999)'a göre tutum, herhangi bir etkinliğe başlayıp başlamamayı ve o etkinliği sürdürmeyi, etkileyebilir. Yaşamımızda sürekli iniş ve çıkışların olması, bireyde anlık ve kalıcı duyguların oluşmasına neden olmaktadır (Aygün, 2020).

Öğrenciler okula devam ettikleri sürece dersleri, öğretmenleri ve sınıf arkadaşlarıyla ilgili genelde olumlu düşünceler oluştururlar. Kurallara uymak için çaba sarf ederler, arkadaşlarıyla uyum içinde çalışırlar, arkadaşlarına karşı saygılı olurlar ve serbest zamanlarında faydalı etkinlikler yaparlar. Öğrencilerin bu davranışlarında, oluşturdukları tutumun önemli olduğunu söyleyebiliriz. Bu anlamda tutum, kişiyi karşılaştığı insanlar, öğeler ve durumlarla ilgili bazı bilindik davranışlar göstermeyi zorunlu hale getiren eğilimler olarak ortaya çıkmaktadır (Demirhan ve Altay 2001).

Eğitimciler, beden eğitimi dersinin genel eğitimin ayrılmaz bir parçası olduğunu düşünmektedirler. İlkokulda ve ortaokullarda beden eğitimi dersinde öğrencilere uygulanan programının her alanda öğrencilerin olumlu duygularının geliştirerek, hayatları boyunca öğrenme durumuyla, öğrencilerin planlamadaki kazanımları gerçekleştirmesine katkı sağlaması beklenmektedir (Yaylacı, 1998).

Tutumun dışarıdan gözlenebilir bir durum olmadığını fakat kişinin izlenebilir davranışlarından hareketle dolaylı olarak kabul edildiğini ve o kişiye özgü bir durum olduğunu anlarız. O halde tutum, izlenebilir bir davranıştan çok, davranışa hazırlayıcı durumdur. Tanımı yeniden ele aldığımızda, düşünce, his ve davranışların bir düzen içerisinde yer alması söz konusudur. Yani tutumun oluşturduğu yalnız davranış eğilimi veya bir duygu değil, davranışla duygunun düşüncenin bütünleşmesidir. Bu bize, tutumun bilişsel, edimsel ve

duyuşsal olarak üç bileşenden oluştuğunu göstermektedir. Bu bileşenler genelde birbirlerinden etkilenirler. Tutarlılık göstererek birbirlerini tamamlar (Hotaman, 1995).

Tutumun bilişsel tarafı, kişinin tutumunun ögesi hakkındaki bilgi, duygu ve inançlarını kapsar. Beden eğitimi dersinin insanın sağlığı açısından önemini anlama gibi. Duyuşsal tarafı, tutumun ögesini sevmeye, içselleştirmeye ya da dışlamaya götüren duygulardır. Dersinden hoşlanıp hoşlanmama gibi. Edimsel tarafı ise; tutum ögesine dair birtakım davranışlarda bulunma, bazı hareketler ortaya çıkartmaktır. Derslerine devamlı katılım, göstermesi gibi açıklayabiliriz (Demirhan ve Altay 2001).

Wersch grubu (1992)'na 11-13 yaşlarındaki kızların beden eğitimi ve spora erkeklerden daha çok önem verdikleri fakat 14 yaşından itibaren ise bu durumun, tersine döndüğünü erkekler kızlara oranla beden eğitimi dersine daha çok önem verdiklerini bulmuştur. Sharples (1969)'a göre genelde yaşları küçük öğrencilerin kendilerinden yaşça büyük öğrencilerle kıyaslandığında beden eğitimi ve spora dair pozitif davranışlar gösterdiğini bulmuştur. Hanadyna ve Thomas (1979), 1.Sınıftan başlayarak 8.sınıfa kadar 3000 öğrenciyle yaptığı çalışmada, sınıf seviyesi artıkça beden eğitimi dersine ilişkin pozitif davranışların azaldığını bulmuştur (Demirhan ve Altay 2001).

Özellikle kız çocuklarının eğitim ve öğretimden uzak olduğu gelişmekte olan ülkelerde beden eğitimi ve spor dersine karşı negatif tutumlarının, gelecekte anne olacak bugünün kız çocuklarının, beden gelişmesini de olumsuz yönde etkilediği ön görülmektedir. Ülkemizde de kızların okula gitmesine yönelik değişik kampanyalar yapılarak bu sorunun üstesinden gelmeye çalışılmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı ve UNICEF işbirliğiyle, konu ile ilgisi olan kamu ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve yerel yöneticilerin katılımı ve de katkılarıyla ilköğretim döneminde olan (6-14 yaş) kızları eğitim sistemine dâhil ederek, okula devam etmeleri için gerekli önlemleri alarak, eğitimde erkek ve kız arasındaki eşitliği sağlamaya çalışılmaktadır. Bütün vatandaşların zorunlu eğitimden yararlanması, eğitim öğretimde fırsat ve imkânların eşitliğinin olması, eğitime ulaşmadaki sıkıntıların giderilmesi Milli Eğitim Bakanlığının ana görevidir. Bu hedefe ulaşmak için kanunla belirtilen görevlerin yanında ulusal ve milletlerarası projelerde uygulamaya çalışılmaktadır. Kız çocuklarının okula kaydolmasına, devam etmesine destek kampanyaları da bu gaye doğrultusunda uygulanmaya başlanılmıştır (Holoğlu, 2006).

Bu araştırma; ortaokullarda öğrenim gören kız öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarını çeşitli değişkenlere göre (yaş, sınıf seviyesi, okul başarı puanı, okulunda spor salonu bulunup bulunmaması, annesinin-babasının öğrenim durumu, ailesinde

aktif olarak spor yapan var mı, ve ailesinin gelir düzeyi) inceleyerek tutumları hakkında bilgi sahibi olduktan sonra kız öğrencilerde oluşan olumsuz tutumun ortadan kalkması için gerekli önlemleri alarak beden eğitimi ve spor dersini sevdirek sporu yaygınlaştırmak için yapılmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Ortaokulda öğrenim gören kız öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumlarını araştırmak için yapılan bu çalışma tarama modeli kullanılarak, Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri fakültesi girişimsel olmayan araştırmalar Etik Kurul komisyonunca 01.07.2021 tarih ve 18.numaralı oturumunda incelenmiş ve etik kurul alınmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2020-2021 eğitim öğretim yılı içerisinde Erzurum Merkez Yakutiye İlçesinde bulunan ortaokullarda öğrenim gören 735 kız öğrenci örneklemi ise; yine aynı ilçede bulunan dört farklı ortaokulda 5, 6, 7 ve 8. sınıflarda okuyan 413 kız öğrenciden oluşmaktadır.

Veri Toplama Aracı ve Teknikleri

Veriler iki bölümden oluşmuş ölçekler kullanılmıştır. Ölçeğin ilk bölümünde bu çalışma yapanın oluşturduğu kişisel bilgi formu, ikinci bölümünde ise öğrencilerin tutumlarını ölçebilmek için; Demirhan ve Altay (2001) tarafından geliştirilen “Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği” (BESTÖ) kullanılmıştır. Bu çalışmayı yapanın geliştirdiği kişisel bilgilerin olduğu formuyla katılımcılar ile ilgili yaş, sınıf seviyesi, okul başarı puanı gibi bilgiler toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Veriler bilgisayar dünyasında SPSS 24.00 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizine göre anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirleyebilmek adına özgür örneklem t testi uygulanmıştır Verilerin analizine göre anlamlı bir farklılık olup olmadığını anlayabilmek adına özgür örneklem için Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) uygulanmıştır. Levene F Test sonuçlarına göre ($F= 29,170$, $p < 0,05$) öğrencilerin almış oldukları toplam tutum puanlarında değişkenlerin dağılım varyansları bağımsız değildir. Parametrik test hipotezi belli olmadığı için ilişkisi olmayan ölçmelerde iki ve ya daha fazla örneklem için kullanılmakta olan Tek taraflı Varyans Analizi (Anova) yerine ilişkisi olmayan

ölçümlerde kullanılan Kruskal Wallis H Testi yapılmış olup Kruskal Wallis-H sonrası belirlenen anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann Whitney U Testi yapılmıştır ve bu sonuçlar dikkate alınmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Çalışmaya katılan öğrencilerin BESTÖ puan ortalaması

	Kişi Sayısı	En düşük puan	En yüksek puan	Ortalama	Standart sapma
Toplam Puan	413	58	120	96,28	11,993

Araştırmaya katılan ortaokul kız öğrencilerinin BESTÖ ilişkin toplam tutum puanlarının incelendiğinde; en düşük puana sahip öğrencilerin (58), en yüksek puana sahip öğrencilerin (120), olduğu görülmüştür. Öğrencilerin tutum puanlarının ortalamaları alındığında ise genel olarak olumlu seviyede oldukları görülmüştür (n=96.28).

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin BESTÖ Yönelik Toplam Tutum Puanlarının Yaş Değişkenine Göre Mann Whitney U-Testi Sonuçları

Yaş	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
10-11	101	87,44	8831,00		
11-12	100	114,70	11470,00	3680,00	,001
Toplam	201				
11-12	100	135,32	13532,00		
12-13	124	94,10	11668,00	3918,00	,000
Toplam	224				
11-12	100	108,64	10864,00		
13-14	88	78,43	6902,00	2986,00	,000
Toplam	188				

Yapılan Mann Whitney U karşılaştırma sonuçlarına göre, ortaokul öğrencilerinin ikili gruplara göre oluşan sıra tutum puanları ortalamasındaki farkların; 10-11 yaş grubu (X=87.44) ile 11-12 yaş grubu (X=114.70) arasında 11-12 yaş grubu lehine, 11-12 yaş grubu (X=135.32) ile 12-13 yaş grubu (X=94.10) arasında 11-12 yaş grubu lehine, 11-12 yaş grubu (X=108.64) ile 13-14 yaş grubu (X=78.43) arasında 11-12 yaş grubu lehine olduğu gözlemlenmiştir.

Tablo 3. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin BESTÖ' ye Yönelik Toplam Tutum Puanlarının Sınıf Değişkenine Göre Mann Whitney U-Testi Sonuçları

Sınıf	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
5	86	74,03	6367,00		
6	89	101,49	9033,00	2626,00	,000
Total	175				
6	89	119,69	10652,00		
7	122	96,02	11714,00	4211,00	,005
Total	211				
6	89	122,03	10861,00		
8	116	88,40	10254,00	3468,00	,000
Total	205				

Yapılan Mann Whitney U karşılaştırma sonuçlarına göre, ortaokul öğrencilerinin ikili gruplara göre oluşan sıra tutum puanları ortalamasındaki farkların; 5. Sınıf öğrencileri ($X=74,03$) ile 6. Sınıf öğrencileri ($X=101,49$) arasında 6. Sınıf öğrencileri lehine, 6. Sınıf öğrencileri (119,69) ile 7. Sınıf öğrencileri ($X=96,02$) arasında 6. Sınıf öğrencileri lehine, 6. Sınıf öğrencileri ($X=122,03$) ile 8. sınıf öğrencileri ($X=88,40$) arasında 6. Sınıf öğrencileri lehine olduğu gözlemlenmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin Okul Başarı Puanı değişkenine göre beden eğitimi dersi tutumlarına ait istatistiki veriler

Değişken	N	R	P
Toplam Puan	413	,213	,000
Başarı Puanı			

Tablodan da anlaşılacağı üzere, BESTÖ ölçeğinden alınan puanlarla okul başarı puanları arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan Pearson Çarpım Moment Korelasyon analizi sonucunda iki değişken arasında istatistiksel açıdan $p<.05$ düzeyinde zayıf ve pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($r=,213$; $p<.05$).

TARTIŞMA

Araştırma bulgularına göre ortaokulda öğrenim gören kız öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumlarını incelediğimizde; öğrencilerden elde ettiğimiz tutum puanlarının ortalamalarının genelinde, pozitif bir seviyede olduğu görülmüştür. Öğrencilerde beden eğitimi dersine ilişkin oluşan bu olumlu tutumun; yaş, sınıf düzeyi, okul başarı puanı, spor salonu, anne öğrenim durumu, babanın öğrenim durumu, ailede aktif spor yapan birinin olup olmadığı, aile gelir düzeyi değişkenleri açısından anlamlı farklılıklar gösterdiği saptanmıştır.

Güllü ve Korucu (2005)'in ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi derslerine ilişkin fikirlerini araştırdıkları çalışma sonucunda, öğrencilerde beden eğitime karşı oluşan tutumlarının genelinde pozitif yönde bir anlam ilişkisi bulduklarını ifade etmişlerdir. Erkmen ve arkadaşları da (2006) yaptıkları araştırma neticesinde, özel ilköğretim okullarında verilen beden eğitimi dersinin öğrenciler tarafından değerli görüldüğü ve öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumlarının ve düşüncelerinin pozitif olduklarını söylemişlerdir. Subramaniam ve Silverman (2007) öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarını araştırdıkları çalışmalarında, genelde öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının olumlu olduğunu bulmuşlardır. Bu araştırmaların neticesi yapmış olduğum çalışmanın sonucuyla hemen hemen aynı olduğunu ve araştırmamızı desteklediğini söyleyebiliriz. Buradan hareketle öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersini sevdikleri ve isteyerek zevkle katıldıkları derste başarılarının öğrencileri mutlu ettikleri sonucuna varılabilir.

Çalışmamızın aksine Holoğlu (2006) ortaokul kız öğrencilerinin beden eğitimi dersine karşı görüşlerini araştırdığı çalışma sonucunda, kız öğrencilerde beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarında genelde negatif yönde eğilim olduğunu ifade etmiştir.

Araştırma bulgularına göre ortaokulda öğrenim gören kız öğrencilerinin yaş seviyelerine göre beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları araştırıldığında; katılımcıların yaşlarına göre BESTÖ almış oldukları puanları karşılaştırdığımızda yaş seviyeleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Çalışmamızda ortaokul öğrencilerini ikili yaş seviyelerini dikkate alarak incelediğimizde, oluşan tutum puanları ortalamasındaki farkların; 11-12 yaş grubu lehine olduğu gözlemlenmiştir. Buda göstermektedir ki bu yaşlardaki öğrencilerin beden eğitimi dersine olan tutumları olumlu düzeydedir. Bu sonuçtan hareket ederek öğrencilerin yaş seviyelerinin, beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumlarında

önemli bir faktör olduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca yaş kategorileriyle BESTÖ tutum puanlarının karşılaştırılmasında en düşük puanın 12-13 ve 13-14 yaş kategorisinde olmasını; öğrencilerin ortaokul bitiyor liseye geçiş sınavına girecek olmanın kaygısıyla beden eğitimi dersine karşı ilgilerinin azaldığını söyleyebiliriz. Yine yaş kategorileriyle BESTÖ tutum puanlarının karşılaştırılmasında düşük puanın olduğu 10-11 yaş kategorisinde olmasını; ilkokuldan yeni gelen öğrencilerin Covid-19 hastalığından kaynaklanan okulların tatil olmasından dolayı, beden eğitimi öğretmeniyle beden eğitimi dersi işlememesinden kaynaklandığını düşünülebilir.

Çalışmamızın aksi yönünde; Çetin M. (2007) yapmış olduğu çalışmada öğrencilerin yaş seviyelerine göre oluşan tutum puanlarında istatistiksel olarak anlamlı farkla karşılaşmadığını belirtmiştir. Krouscas (1999) yılında yapmış olduğu çalışmada, 12 ve 14 yaşlarından itibaren öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumlarında bir düşüş olduğunu ve öğrencilerin tutumlarının beden eğitim dersine ilişkin olumsuz tutumları olduğunu saptamıştır.

Araştırma bulgularına göre ortaokulda okuyan kız öğrencilerinin, sınıflarına beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları incelendiğinde; çalışmamızda sınıf değişkeni gruplarının sıralamalar ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Karşılaştırma sonuçlarına göre, ortaokul kız öğrencilerinin oluşan tutum puanları ortalamasındaki farkların; 6. sınıf öğrencileri lehine olduğu gözlemlenmiştir. Yaptığımız çalışmada anlamlı farkın 6. sınıflar lehine çıkmasında; 5. sınıfların ortaokula yeni başladıklarından biraz ürkek olduklarını, okula tam olarak adapte olamadıklarını, beden eğitimi dersini, oyunları ve sportif aktiviteleri tam olarak idrak edemediklerini, 7. ve 8. sınıfların ise ortaokul bitiyor liseye geçiş sınavlarını düşünerek beden eğitimi derslerini çok ön planda tutmadıklarını, 6. sınıfların ise; okula ve beden eğitim dersine kendilerini her yönüyle adapte ettiklerinden kaynaklandığını söyleyebiliriz. Altay ve Özdemir (2006)' yapmış oldukları çalışmanın neticesinde; Öğrencilerin tutum puanlarının ortalamalarının, sınıf seviyeleri arasında anlamlı farklılaşma olduğunu bulmuşlardır. Buda yaptığımız çalışmayı destekler niteliktedir.

Çalışmamızın aksi yönünde Çetin (2007) yapmış olduğu çalışmada ortaöğretimde okuyan öğrencilerinin beden eğitimi dersine karşın tutumlarının, okudukları sınıf seviyelerine göre istatistiksel anlamda bir değişiklik bulunmadığını ifade etmiştir.

Araştırma bulgularına göre ortaokulda öğrenim gören kız öğrencilerinin okul başarı seviyesine göre beden eğitimine karşın tutumlarının incelenmesi sonucunda; öğrencilerde okul başarı puanlarının artmasına bağlı olarak tutum puanları ortalamalarının da arttığı görülmüştür. Yani okul başarısıyla tutum puanları arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Buradan hareketle, beden eğitimi ve spor dersini başarısız öğrencilerin daha çok tercih ettiği düşüncesinin yanlış olduğunu, başarılı öğrencilerinde beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının olumlu olduğunu söyleyebiliriz. Bunun sebebinin, öğrencilerin ve ailelerinin, sporu sadece eğlenme aracı olarak değil, bireyin her yönüyle gelişmesindeki etkisini göz önünde bulundurduklarından kaynaklandığını belirtilebiliriz. Çalışmamızı destekler nitelikte Çetin (2007) yaptığı çalışmada, okul başarı puanı düşük olan öğrencilerinde beden eğitimi dersine karşı tutumlarında bir azalma olduğunu belirtmiştir.

Çalışmamızın aksine Gürbüz (2011) yaptığı çalışmada öğrencilerin okul başarı puanlarıyla beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumlarını kıyasladığında herhangi bir anlamlı bir değişikliğe ulaşmadığını belirtmiştir.

SONUÇ

Bu araştırma Erzurum ili Yakutiye ilçesinde 2020-2021 eğitim öğretim yılı içerisinde dört farklı ortaokullarda 5, 6, 7 ve 8. sınıflarda okuyan kız öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumlarında, genel olarak olumlu tutum içerisinde oldukları görülmektedir. Bu araştırma sonucunda ortaokullarda beden eğitimi dersinin kız öğrenciler tarafından eğlenceli bulunduğunu, çok sevildiğini, derslerin öğrencilerin beklentileri ve ihtiyaçları doğrultusunda yetkin beden eğitimi öğretmenleri tarafından işlendiğini söyleyebiliriz.

Ayrıca bu araştırma sonucunda ortaokulda öğrenim gören kız öğrencilerinin beden eğitimi dersine karşı tutumları birtakım değişkenlere göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. 11-12 yaşları arasında olan, 6. sınıfta öğrenim gören, okul başarı puanı yüksek olan, okulunda spor salonu bulunan, annesinin ve babasının öğrenim durumunun kısmen de olsa yüksek olan, ailesinde aktif olarak spor yapmayanların ve aile gelir düzeylerinin orta diye nitelendirdiğimiz öğrencilerin, beden eğitimi dersine karşı tutumlarının daha yüksek olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Özellikle söylenenlerin aksine, ders başarısı daha iyi olan öğrencilerin ders başarısı orta ve düşük olan öğrencilere kıyasla beden eğitimi dersine karşı daha fazla pozitif tutum

içerisinde oldukları ve okullarda spor salonlarının sayılarını arttırmanın, öğrenciler açısından daha iyi olacağını söyleyebiliriz.

Tutumun küçük yaşlarda oluştuğunu ve ileriki yaşlarda devam ettiğini düşünürsek, öğrencilerimizde olumlu tutum geliştirmek adına; beden eğitimi derslerini bütün sınıfın katılımıyla, daha eğlenceli oyun ve etkinliklerle işleyerek derse olan ilgiyi daha da arttırabilir. Böylelikle geleceğin anneleri olacak kız öğrencilerimize, beden eğitimi dersine ilişkin öğrencilik yaşlarında oluşan olumlu tutumunu, ileriki yaş dönemlerinde de devam ettirerek toplumumuzda yetersiz seviyede olan beden eğitimi ve spor yapma alışkanlığını en azından bugünkü seviyesinden daha yukarıda olmasına katkı sağlayacağını söyleyebiliriz. Bu nedenle yaptığım bu araştırma Erzurum ili Yakutiye ilçesinde ortaokulda öğrenim gören kız öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının saptanmasının, literatüre katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Altay F, Özdemir Z (2006). Ankara ili merkez ilçelerindeki ilköğretim 1. kademesinde öğrenim gören 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının karşılaştırılması. 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi. 15 (25), 591-593.
- Aygün, M. (2020). Spor lisesi ve düz lise öğrencilerinin kariyer kaygısı ve bilinçli farkındalıklarının incelenmesi, Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 22(4), 90-100.
- Bulgu, N., Akcan, F. (2003). Spor aktivitelerine aktif katılım: 15–19 yaş grubundaki öğrenciler üzerine bir çalışma. 1. Gençlik Boş Zaman ve Doğa Sporları Sempozyumu ve Bildiriler Kitabı. 21–22 Mayıs.
- Çetin, M. (2007). Orta öğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması (Kırşehir İl Örneği). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Demirhan, G., Altay, F. (2001). Lise birinci sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları ölçeği. Spor Bilimleri Dergisi, 12 (2), 9-20.
- Devecioğlu, S., Sarıkaya, M. (2006). Sporcu öğrencilerin sosyo-ekonomik değişkenler ışığında profillerinin belirlenmesi. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 16(2), 301-314.

- Ekici, G., Hevedanlı, M. (2010). Lise öğrencilerinin biyoloji dersine yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Journal of Turkish Science Education*, 7(4), 97-109.
- Gary, E. B., David, A. B. (1991). Children's attitudes towards activity ve perceptions of physical education. *Health Education Research*, 6(4), 465-478.
- Gürbüz, A. (2011). Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının belirlenmesi. Yüksek lisans tezi. Muğla Üniversitesi. Muğla.
- Holoğlu, O.G. (2006). İlköğretim ikinci kademedeki öğrenim gören kız öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumları. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Bursa.
- Hotaman, D. (1995). Gülhane askeri tıp akademisi sağlık meslek yüksekokulu hemşirelik bölümü öğrencilerinin tutumları ile akademik başarıları arasındaki ilişki. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.
- Krouscas, Jr, J. A. (1999). Middle school students' attitudes toward a physical education program (Doctoral dissertation, Virginia Polytechnic Institute and State University).
- Subramaniam, P. R., Silverman, S. (2007). Middle school students' attitudes toward physical education. *Elsevier. Teaching and Teacher Education*. 23. 602-611
- Yaylacı F. (1998). İlköğretim okulları beden eğitimi dersi öğretim programının değerlendirilmesi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi*, (1), 95-106.